

დამრიგებლის მუშაობის მიზანი

დამრიგებელი დაწყებითი კლასის მოსწავლეების ცხოვრებაში უმნიშვნელოვანესი ფიგურაა, ამიტომაც ჩემი მიზანია, ჯანსაღი, ეროვნული და მოგადასაკაცობრიო ღირებულებების მქონე პიროვნების აღზრდა, სასწავლო პროცესის მართვა, მათი ფიზიკური და გონებრივი განვითარება, მათში ჯანსაღი ცხოვრების სტილის დამკვიდრება, დემოკრატიულ ღირებულებებზე დამყარებული სამოქალაქო ცნობიერების ჩამოყალიბება, საზოგადოებისა და სახელმწიფოს წინაშე საკუთარი უფლება-მოვალეობების გაცნობიერება.

მე ჩემ მოსწავლეებს მოვამზადებ 21-ე საუკუნის წარმატებული მოქალაქეობისთვის. გამოვიყენებ ყველა იმ ახლებურ მეთოდებსა და მიდგომებს როგორცაა: თანამშრომლობითი სწავლება, სასწავლო კვლევითი საქმიანობა (ახალი ცოდნის ძიება, შეძენა, ახალი გამოცდილების უნარ-ჩვევების ათვისება), დისკუსიები, როლური, სიმულაციური თამაშები, რომლებიც განუვითარებს მოსწავლეებს 21-ე საუკუნის ისეთ უნარებს, როგორცაა: ანალიტიკური, შემოქმედებითი, კრიტიკული აზროვნება და გადაწყვეტილებების დამოუკიდებლად მიღების უნარი. მოსწავლეები ამ გზით შეიძენენ ისეთ მნიშვნელოვან გამოცდილებასა და უნარებს, რაც მათ მომავალში წარმატების მისაღწევად გამოადგებათ.

პირველკლასელის მოკლე დახასიათება

სკოლაში შესვლასთან ერთად მნიშვნელოვნად იცვლება ბავშვის ცხოვრება. მის უდარდელ ცხოვრებას საქმიანი, ვალდებულებებით აღსავსე დღეები ენაცვლება და ბავშვს ახალი სოციალური სტატუსი - მოსწავლის სტატუსი ენიჭება. ამიტომ მნიშვნელოვანია პირველკლასელის დახმარება ახალ საქმიან გარემოსთან შეგუებაში, ელემენტარული სასწავლო ჩვევების დაუფლებაში, თანაკლასელებთან თანამშრომლობის უნარის განვითარებაში.

პედაგოგებმა კარგად იციან, რომ პირველკლასელები მალე კარგავენ „პირველი სექტემბრის“ ეიფორიას. გაკვეთილებზე მალე იღლებიან, უჩივიან სირთულესა და დაღლილობას. ერთი სული აქვთ, გარი დაირეკოს, რათა დაუბრუნდნენ „თავისუფალი“ თამაშის სიგუაჟიას. ამიტომ, სწავლის დაწყების პირველივე დღეებში საჭიროა მოსწავლეთა გამხსნელება, დახმარება სასწავლო პროცესში წამოჭრილი სირთულეების გადალახვაში, გრუნვა იმაზე, რომ სასწავლო პროცესი ნაკლებად დამღლელი აღმოჩნდეს. აუცილებელია გაკვეთილის პროცესში მარტივი ფიზიკური ვარჯიშების შესრულება.

პირველკლასელისთვის სწავლაში წარმატება ძალიან მნიშვნელოვანია და, ამიგომ, ისინი ძლიერ განიცდიან წარუმატებლობას. აუცილებელია მათთვის ისეთი გარემოს შექმნა, სადაც თითოეული მოსწავლე იგრძნობს საკუთარ მნიშვნელობასა და განუმეორებლობას. მასწავლებლებმა კარგად იციან, რომ პირველკლასელი თვალსაჩინოდ მიწოდებულ მასალას უკეთ იმახსოვრებს. მას უჭირს ნებელობით ყურადღებისა და მეხსიერების მართვა. ამიგომ, საჭიროა სასწავლო პროცესის გამრავალფეროვნება თამაშებითა და საინტერესო თვალსაჩინოებებით.

პირველკლასელებს უჭირთ საკუთარი მოქმედებების კონტროლი. ამიგომ აუცილებელია მათში რეფლექსიის უნარის, საკუთარი ემოციური მდგომარეობის გაგებისა და თვითკონტროლის განვითარება.

პირველკლასელთა სასწავლო პროცესი ეფექტურად მიმდინარეობს თამაშის სიტუაციაში. ამიგომ სადამრიგებლო შეხვედრები I კლასში დიდაქტიკური ზღაპრების განხილვით, დიდაქტიკური თამაშების ფორმით უნდა მიმდინარეობდეს.

პირველკლასელისთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი ფიგურა მასწავლებელია. მისი შექება და შენიშვნა მნიშვნელოვნად მოქმედებს მოსწავლეზე. ამიგომ, სასურველია, რომ დამრიგებელი საკლასო წესების გარდა შეეხოს წიგნების კითხვის მნიშვნელობას, ეტიკეტს.

მასწავლებელი მაქსიმალურად კეთილგანწყობილი და თბილი უნდა იყოს პირველკლასელთა მიმართ. ის ხომ სკოლაში პირდაპირ თბილი ოჯახური გარემოდან მოდის. ის კი, ვინც სკოლაშეღებული დაწესებულებიდან მოდის, ასევე განიცდის სკოლისგან განსხვავებულ გარემოსთან განშორებას. ძალიან მნიშვნელოვანია პირველ დღეებში თანატოლების, სასკოლო გარემოს გაცნობა, სკოლის მოთხოვნებთან უმტკივნეულო შეგუება.

სადამრიგებლო სასაუბრო თემების მიმართულებები და შესაძლო თემატიკა სემესტრების მიხედვით საბაზო და საშუალო საფეხურის კლასებისთვის.

(შეარჩიეთ თემატიკა მოსწავლეთა ინტერესებიდან გამომდინარე და ჩაწერეთ)

მიმართულება

პიროვნული და მორალური განვითარება

მიმართულების მიზანია ბავშვებში პიროვნული უნიკალობის გრძნობის ჩამოყალიბება, სხვა პიროვნებებისადმი შეშფოცნარებლური დამოკიდებულების ფორმირება (მათი მიღება ისეთებად, როგორებიც არიან), საკუთარი პოზიციის გამოხატვის და სხვისი გავლენის გარეშე მისი დაცვისა და სხვისი ღირსების დაცვით ურთიერთობის დამყარების უნარის განვითარება.

	თემები	შეხვედრების რაოდენობა	შენიშვნა
1	საკლასო საზოგადოების ჩამოყალიბება ერთმანეთის გაცნობა, სკოლასთან შეგუება რაგომ დაუდივართ სკოლაში? ურთიერთობის განმტკიცება, ერთმანეთის მიმართ მზრუნველი დამოკიდებულების ჩამოყალიბება.	2 შეხვედრა	თემას დამრიგებელი მუდამ უბრუნდება მოსწავლეებთან საუბრისას
2	თანამშრომლობის მნიშვნელობა, ცნება „თანაკლასელი“.	2 შეხვედრა	თემას დამრიგებელი მუდამ უბრუნდება მოსწავლეებთან საუბრისას

3	<p>კლასში ქცევის წესების შემუშავება. წესები ჩვენი მეგობრები არიან, რომლებიც გვეხმარებიან სწავლასა და ურთიერთობაში (უფროსებთან მისაღმების, მიმართვის, „თქვენ“ ფორმის გამოყენების საჭიროება, ხელის აწევის კულტურა, საკლასო ნივთების მოვლის აუცილებლობა; საკუთარი და სხვისი საკუთრების გაფრთხილება).</p>	1-2 შეხვედრა	
4	<p>მოსწავლის და მოგადად, აღამიანების დედის, მამის სხვადასხვა პროფესიის წარმომადგენლების უფლებები და ვალდებულებები</p>	1-2 შეხვედრა	

	პასუხისმგებლობის გრძნობა.		
5	სოციალურად ღირებულ ქსევებზე/ქსევის წესებზე საუბარი - ეთიკა, ზრდილობა საკლასო გარემოში („ჯადოსნური სიგევეები“: გმადლობთ, ბოდიში, თუ შეიძლება); ეთიკა, ზრდილობა სხვადასხვა სიგუაციაში (გრანსპორტი დაბადების დღე).	2 შეხვედრა	თემას დაბრიგებელი მუდამ უბრუნდება მოსწავლეებთან საუბრისას
6	მორალური ცნობიერების განვითარება - სწორი და არასწორი საქციელის შეფასება; არავის აქვს დაჩაგვრის, ძალადობის, დაცინვის და გარიყვის უფლება. მაგრამ არსებობს ქსევეები	2 შეხვედრა	

	რომლებიც ხდება უნებლიედ, შემთხვევით განზრახვის გარეშე. სხვადასხვა საქციელის გაცნობიერება.		
7	ურთიერთობისას და სწავლის პროცესში წამოჭრილი სირთულეები და მათი მოგვარების გზები, კონფლიქტების აცილებისა და მოგვარების უნარების განვითარების აუცილებლობა.	2 შეხვედრა	თემაზე საუბარი შესაძლებელია ფსიქოლოგთან ერთად.
8	ადამიანთა შორის მსგავსება და განსხვავება. ემოციები (მაგ: სიხარული, შიში, გაბრაზება, წყენა) და ადამიანური თვისებები (მაგ.: სიკეთე, სიბეჯითე, სიმამაცე, სიბარბაცე, სიმორცხვე).	2 შეხვედრა	თემაზე საუბარი შესაძლებელია ფსიქოლოგთან ერთად.
9	საკუთარ თავსა და ძალებში დარწმუნება,	1 შეხვედრა	

	საქმის კეთებისას „შრომისმოყვარეობისა“ და „მონღომების“ მნიშვნელობა.		
10	ღროის ყადრი. საათის ღანიშნულეღა, ღროის ღართღა.	2 შეღვეღრა	თეღას ღამრიღეღელი ღულამ უბრუნღეღა ღოსწავღეღებთან საუბრისას

მიღართულეღა

ღარეღოსღაცღეღთი კულღღურა ღა ცღოღრეღბის ჯანსაღი წესი

მიღართულეღბის მიღანი არის ბაღშეღებში ღარეღოს, ჰირაღი ჰიღიენის ღაცღის მოთღოღნიღეღბის ღანღეღთარეღბა. სწორი კეღეღბის, ღღის რეღეღმის ღაცღის, სღორღის მნიშვნეღობის ღა- თეღითცნობიერეღბა, იღ ამრის ღამკეღიღრეღბა, რომ ღარეღოს ღაცღა, აქტიურობა, ჯანმრთეღობა საკუთარი თაღვისაღმი ჰაღიღვისცეღმის ერთ-ერთი ღამოღბაღღეღბაა.

	თეღეღბი	შეღვეღრეღბის რაოღღენობა	შენიშენა
1	ბუნეღბის მოღრთიღეღბის აუციღებღობა (ხეღბის მოღღა, ქუჩაში სისუფთაღვის ღაცღა)	1 შეღვეღრეღბა	თეღას მოსწავღეღეღბი ბუნეღბისმეღყეღეღბის ღაკეღეღთიღღეღე ღაღიან . ამიღომ, შესაღღღოა მსღაღს საკითხეღბღე საუბარი

	<p>ბუნებისდაცვითი ღონისძიებები; ბუნების მოვლენები, მათი მნიშვნელობა, ცხოველების, ფრინველების ცხოვრების ნირი და შეგუება გარემოსთან, ურთიერთობა შინაურ ცხოველებთან.</p>		<p>საგნის პედაგოგთან ერთად. ასევე შესაძლებელია დაიგეგმოს რაიმე ღონისძიება - ვიქტორინა,ბეიმი ან სოციალური პროექტი და მის ფარგლებში მოსწავლეებმა მონაწილეობა მიიღონ სკოლის ეზოში ხეების ან ყვავილების დარგვის პროცესში.</p>
2	<p>საკუთარი სხეულის როგორც უნიკალურის აღქმა, მისი გაფრთხილების აუცილებლობის გაცნობიერება</p>	1 შეხვედრა	
3	<p>პირადი ჰიგიენა, თავის მოვლის ჩვევები; ჯანსაღი კვება და სასარგებლო პროდუქტები; სპორტული აქტივობის მნიშვნელობა.</p>	1 შეხვედრა	

4	ავადმყოფობის გაერცელების წყაროები.	1 შეხვედრა	თემას დამრიგებელი მუდამ უბრუნდება მოსწავლეებთან საუბრისას.
---	------------------------------------	------------	--

მიმართულება

უსაფრთხოება და მოქალაქეობრივ-პატრიოტული ცნობიერება

მიმართულების მიზანი არის მოსწავლეებში საკუთარი ქვეყნისადმი პოზიტიური დამოკიდებულების, სამშობლოს სიყვარულის გრძნობის განვითარება. ინფორმაციის მიწოდება ისტორიული მოვლენების, ცნობილი პიროვნებების შესახებ; საკუთარი თავის, ეზოს, ქუჩის, ქალაქის, სოფლისადმი მზრუნველი დამოკიდებულების ჩამოყალიბება.

	თემები	შეხვედრების რაოდენობა	შენიშვნა
1	სახლის მისამართის, ოჯახის წევრების გელეფონის ნომრების ცოდნა, სკოლის შენობაში ორიენტირება, უცნობ ადამიანებთან ფრთხილად ყოფნა,	2 შეხვედრა	თემას მოსწავლეები ბუნებისმეტყველების გაკვეთილზე გადიან. ამიგომ, შესაძლოა მსგავს საკითხებზე საუბარი საგნის პედაგოგთან ერთად. ასევე შესაძლებელია დაიგეგმოს რაიმე ღონისძიება -

	<p>პირადი უსაფრთხოების დაცვა (ცოდნა იმისა, რომ არ შეიძლება დაუკითხავად მედიკამენტების აღება, ასანთით თამაში, დაუკითხავად გასვლა ეზოდან).</p>		<p>ვიქტორინა, გეიმი ან სოციალური პროექტი და მის ფარგლებში მოსწავლეებმა მონაწილეობა მიიღონ სკოლის ეზოში ხეების ან ყვავილების დარგვის პროცესში.</p>
2	<p>ქუჩაში მოძრაობის წესები, სხვადასხვა საგზაო ნიშნების მნიშვნელობა შუქნიშნის ფერები.</p>	1 შეხვედრა	
3	<p>ქალაქის თუ სოფლის ისტორიული და კულტურული მნიშვნელობის მქონე ადგილები (ძეგლები).</p>	2 შეხვედრა	<p>თემას მოსწავლე სხვადასხვა საგნის გაკვეთილებზეც ეხება. ამიგომ, მსგავს საკითხებზე საუბარი შესაძლებელია საგნის პედაგოგთან ერთად ექსკურსიის დროს.</p>
4	<p>დღესასწაულების აღნიშვნის გრადიციები.</p>	2 შეხვედრა	<p>თემაზე საუბარი სასურველია კონკრეტული</p>

			დღესასწაულის წინ ან ზეიმისთვის მზადებისას.
--	--	--	--

მიმართულება

თვალსაწიერის გაფართოება

მიმართულების მიზანი არის მოსწავლეებში ხელოვნების, ლიტერატურის, ტექნოლოგიური და სამეცნიერო მიღწევებისადმი ინტერესის გაღვივება.

	თემები	შეხვედრების რაოდენობა	შენიშვნა
1	წიგნიერების მნიშვნელობა, საყვარელი მღაპრები და პერსონაჟები, მითები და წაკითხული მოთხრობები.	1-2 შეხვედრა	აღნიშნულ საკითხებს მოსწავლე სხვადასხვა საგნის გაკვეთილებზეც ეხება. ამიტომ, მსგავს საკითხებზე საუბარი შესაძლებელია

			<p>საგნის პედაგოგთან ერთად. ასევე შეიძლება დაიგეგმოს რაიმე ღონისძიება – ვიქტორინა ან ზეიმი.</p>
2	<p>ხელოვნების სხვადასხვა დარგი: მხატვრობა, თეატრი; საყვარელი ფილმები და მულტფილმები, მუსიკა.</p>	1-2 შეხვედრა	<p>აღნიშნულ საკითხებს მოსწავლე კონკრეტულ გაკვეთილებზეც ეხება. ამიგომ, შესაძლებელია მსგავს საკითხებზე საუბარი საგნის პედაგოგთან ერთად. ასევე შეიძლება დაიგეგმოს რაიმე ღონისძიება – ვიქტორინა ან ზეიმი. საუბარი შესაძლებელია გასვლითი ღონისძიების, ექსკურსიის დროსაც.</p>

3	<p>ტექნიკური საშუალებების და საყოფაცხოვრებო ნივთების დანიშნულება, მათი სარგებელი ან საფრთხე, გამოყენებისას უსაფრთხოების წესების დაცვის აუცილებლობა.</p>	1-2 შეხვედრა	
---	---	--------------	--

შენიშვნა: მიმართულებები – გარემოსდაცვითი კულტურა და ცხოვრების ჯანსაღი წესი, უსაფრთხოება და მოქალაქეობრივ-პატივმოყვითელი ცხოვრება, თვალსაწიერის გაფართოება – მეორდება სხვადასხვა საგნობრივ პროგრამაში. ამიგომ, ჩვენს პროგრამაში მათ აღარგავიმეორებთ ცალკეული კლასისთვის.

დაწყებითი კლასის სადამრიგებლო პროგრამაში აქცენტი კეთდება მოსწავლეთა პიროვნულად მორალურ განვითარებაზე.